

יום א', כ"ז בתמוז התשפ"ו
12 ביולי 2026

נאומו המלא של מפקד זרוע היבשה, אלוף נדב לוטן

קצין ההנדסה הראשי היוצא, תת-אלוף יואב טורחנסקי,

קצין ההנדסה הראשי הנכנס, תת-אלוף אלי דוד,

משפחות יקרות,

מפקדים, לוחמים,

אורחים נכבדים.

שנתיים ותשעה חודשים חלפו מאז אותו בוקר שחור, שבו פתח חמאס במתקפה נגד מדינת ישראל. באותו יום כשל צה"ל כישלון מערכתי - מקצועי ותפיסתי. בשעות שבהן מערכות הפיקוד והשליטה קרסו, היו אלה יוזמתם, מנהיגותם ולחימתם של המפקדים והלוחמים שהכריעו את הקרב.

לאחר כ שלושה שבועות, התאושש צה"ל, עבר להתקפה ויצא למערכה רב-זירתית - הארוכה בתולדות המדינה, שהובילה להישגים אסטרטגיים משמעותיים שהושגו, בין היתר בזכות התמרון הנועז של כוחותינו.

חיל ההנדסה נמצא בליבת ההישגים הללו - הוא עמוד התווך בתמרון. הלוחמים והמפקדים מובילים בהקרבה ובמסירות את השמדת תשתיות האויב וארגון מרחבי הביטחון החדשים. זוהי מלחמה ששינתה את פני המזרח התיכון - מלחמה שבה לוחמי ההנדסה עשו היסטוריה וכתבו פרק מפואר נוסף בתולדות החיל.

במלחמה שבה תת־קרקע בהיקפים עצומים, היה למרכז הכובד של האויב, יחידת יהל"ם הובילה להישגים חסרי תקדים - פעלה בתחבולה ובמקצועיות בכל גזרה, לצד החטיבות המתמרנות ובמבצעים מיוחדים.

דובר צה"ל
IDF Spokesperson

במהלך מבצע 'חיצו הצפון' היחידה הובילה את השמדת פרוייקט יערי מקלטי יחד עם גדודי ההנדסה והחטיבות המתמרנות. זהו פרוייקט ענק שהוקם במימון והכוונה איראנית שאיפשר לארגון הטרור כינוס של מאות מחבלים בנקודות סמוכות ליישובי ישראל.

שלושה מתוך ארבעת המתחמים הושמדו במבצע 'חיצו הצפון' והרביעי הושמד במהלך מבצע 'שאגת הארי' בפיצוץ אדיר של כ-500 טון חומר נפץ בכפר 'קנטרה'. את המאמץ נגד איום המטענים והשמדת התשתיות הובילו גיבורי מערך הצמ"ה אשר פרצו את הדרך בכל זירה.

תחת אש, בחזית הכוחות, הם פינו מכשולים, השמידו תשתיות אויב - ועיצבו מחדש את פני הקרקע. גבורתם היא זו שאפשרה לכוחות הלוחמים להגיע אל היעד ולהכריע אותו. במהלך המלחמה הזו גדודי ההנדסה היו פעם אחר פעם למאפשר המשמעותי של קצב המבצעים הגבוה של החטיבות המתמרנות.

בסדיר ובמילואים עמדו בחזית המאמץ לשינוי מרחב הלחימה תוך יצירת מומחיות בהשמדת תשתיות אויב בספיקה גדולה. המלחמה הזו לא רק הוכיחה את חשיבותו של חיל ההנדסה - היא בנתה אותו מחדש לאחר שנות דור ומיקמה אותו כמאפשר מרכזי בכל פעולה מבצעית. לקחי הקרבות הפכו לתוכנית עבודה, והחיל ניצב היום בלב בניין הכוח של זרוע היבשה.

אנחנו בונים חיל גדול יותר ורלוונטי יותר. חיל שמותאם לאתגרי המלחמה הנוכחית ומוכן גם למול תפניות אפשריות. אנחנו מגדילים את סדר הכוחות של גדודי ההנדסה ומכפילים את מערך הצמ"ה, כדי לאפשר ליותר כוחות לפעול במקביל ובקצב מבצעי גבוה יותר.

אנחנו מחזקים את יכולות ההשמדה בספיקה רחבה ויכולות ההתמודדות עם איום המטענים. אנחנו מעמיקים את יכולות הלחימה בתת-קרקע, ומרחיבים את היכולות ההנדסיות לכלל הכוחות המתמרנים. אנחנו לומדים, מתחקרים ומיישמים את לקחי המלחמה.

דובר צה"ל
IDF Spokesperson

במקביל, חיל ההנדסה מוביל את אחת המהפכות המשמעותיות ביותר בשדה הקרב המודרני - שילוב הרובוטיקה בלחימה. גם כאן חיל ההנדסה היה הראשון לפרוץ את הדרך. במהלך המלחמה החל צה"ל בהטמעה נקודתית של אמצעים רובוטיים, וכיום כבר פועלות פלוגות רובוטיקה כחלק בלתי נפרד מהכוחות המתמרנים. הן כבר מוכיחות את תרומתן בשדה הקרב, מגבירות את האפקטיביות המבצעית ומפחיתות את הסיכון לכוחותינו.

זוהי רק ראשית הדרך, ובשנים הקרובות נמשיך להרחיב ולמסד את היכולות הללו ונקים חיל רובוטיקה ביבשה על בסיס הקיים. אך גם בתוך כל ההשתנות הזאת, יש דבר אחד שאינו משתנה - מעל כל אמצעי, מעל כל טכנולוגיה ומעל כל מערכת נשק - האנשים. יאנוש קורצ'אק אמר: "הדואג לימים זורע חיטים הדואג לשנים נוטע עצים; הדואג לדורות מחנך אנשים". זהו המצפן שלנו. נמשיך להשקיע בראש ובראשונה בלוחמים, במפקדים ובמשפחותיהם. כי בסופו של דבר, "כומתה כסף - אנשים זהב" אינה רק סיסמה. זו מהותו של חיל ההנדסה.

721 חללי חיל ההנדסה נפלו מאז הקמתו של החיל. 91 מהם נפלו במלחמה הזו. מאחורי כל שם עומדים חיים שנגדעו, משפחה שאיבדה את היקר לה מכל וחברים לנשק הנושאים את חסרונם בכל יום מחדש. עלינו לשאת את מורשתם קדימה, לספר את סיפורם, לחנך לאור הערכים שבשמן נפלו, לחבק את המשפחות השכולות ולהמשיך להיות ראויים למחיר הכבד ששילמו למען ביטחון מדינת ישראל.

לצד החללים, רבים מלוחמי החיל נושאים עמם את אותות הקרב בגופם ובנפשם. גם לאחר שהאש פוסקת, עבורם המערכה עדיין נמשכת. עלינו לתמוך ולהיות שם עבורם ועבור משפחותיהם במסע השיקום הארוך והמאתגר. זוהי חובתנו הפיקודית והמוסרית.

יואב, קיבלת את הפיקוד על החיל בינואר 2024 בעיצומה של המלחמה. בזמן קצר הצלחת להתאים את החיל לצורכי הלחימה, לדאוג לאנשיו ובמקביל להביט שנים קדימה. יחד תרגמנו את לקחי המלחמה לבניין כוח ממשי תוך כדי המלחמה. יחד עיצבנו את היציבה ההנדסית החדשה של זרוע היבשה. היכולות שנבנו בתקופתך יבשילו ויובילו את היבשה בשנים הבאות.

דובר צה"ל
IDF Spokesperson

היום מגיעות לסיומן עשרות שנות שירות משמעותי, עתיר עשייה והשפעה, שבהן פיקדת, שובל באחריות, בשיקול דעת, במקצועיות ובענווה - תמיד עמדת בליבת העשייה המבצעית של צה"ל. בשם כולנו - תודה. מאחל לך הצלחה רבה בכל אשר תפנה. למשפחתך היקרה, תודה לכם. על התמיכה, על ההקרבה השקטה ועל השותפות שאפשרה ליואב להקדיש את עצמו למשימה הלאומית. כעת הגיע הזמן שגם אתם תיהנו ממנו קצת יותר.

אלי, אתה מקבל היום את הפיקוד על חיל מפואר, באחת התקופות המשמעותיות בתולדותיו. מסלולך המגוון - כלוחם וכמפקד ביה"ל"ם, כמפקד בגדודי ההנדסה, כקצין ההנדסה של אוגדה 91 ושל פיקוד הצפון, וכמפקד יחידת יהל"ם במהלך המלחמה - הכין אותך היטב לרגע הזה. במהלך המלחמה הובלת את היחידה להישגים יוצאי דופן. יחד עם אנשיך פרצתם גבולות מקצועיים, שיניתם תפיסות מבצעיות והוכחתם שגם מול אתגרים מורכבים אין תחליף ליצירתיות, למנהיגות ולתעוזה.

כעת מוטלת עליך אחריות רחבה עוד יותר, להמשיך ולעצב את פניו של חיל ההנדסה. להוביל אותו קדימה. להמשיך לחדש. להמשיך להעז. ובעיקר - להמשיך להצמיח אנשים, אני סומך עליך. אני בטוח ביכולתך להוביל את החיל להישגים גדולים. אין ראוי ממך למשימה הזאת.

חיילי ומפקדי חיל ההנדסה, אני גאה בכם וסומך עליכם.

יואב ואלי,

צאו כל אחד לדרכו,

בהצלחה.